

De IJle Prijen en het Kind van de Molenaar

In Weelde was er eens een molenaar met een pageboren baby. Hij en zijn vrouw waren al vrij oud en hadden altijd gedacht dat ze geen kinderen zouden krijgen. Jarenlang was de vrouw iedere avond naar het kapelletje gegaan om een kaarsje te branden bij het beeld van Moeder Maria, maar dat had niet geholpen.

Ten einde raad had de molenaarsvrouw dan op een keer besloten om op bezoek gegaan bij het **WOORD 1**, een oud vrouwtje dat op de Hegge woonde en waarvan de mensen dachten dat het een heks was. Dat **WOORD 1** had de molenaarsvrouw de raad gegeven om iedere ochtend een thee van kattenkruid te drinken en 's avonds wijn met daarin vermengd de gemalen hoefnagels van **WOORD 2**. Een jaar aan een stuk had de vrouw dat gedaan en toen was ze eindelijk in verwachting geraakt.

Zij en de molenaar konden hun geluk niet op en trommelden alle vrienden, burens en familie op om hun het blijde nieuws te verkondigen. Toen het kindje dan geboren werd - het was een jongen en kreeg de naam Gust - werd er feest gevierd in het hele dorp.

Het was echter een aartslelijk kind dat iedere nacht onophoudelijk huilde, twee volle uren aan een stuk, telkens van middernacht tot twee uur 's nachts. Overdag was het gelukkig wel heel tevreden en kalm. Maar na verloop van tijd begonnen de molenaar en zijn vrouw zich toch wat zorgen te maken. Was het eigenlijk wel normaal dat dat kind zo veel en zo hard huilde, ja krijste bijna, in het holst van de nacht? Het zou toch niet behekst zijn? Zou het **WOORD 1** er iets mee te maken hebben?

De molenaar besloot dat vrouwke nog eens op te zoeken, maar toen hij bij haar aanklopte, deed ze de deur slechts op een kier open en siste hem toe: "Awel? Had ge niet wat eerder kunnen komen? Ik doe alle moeite voor jullie en word niet eens uitgenodigd op het geboortefeest van uw kind! Ge zijt een ondankbaar stuk verdriet!" De molenaar schrok en besepte toen pas dat hij en zijn vrouw vergeten waren om het **WOORD 1** te gaan bedanken voor haar hulp, of haar uit te nodigen op het feest toen Gust geboren werd.

Zijn vrouw ging daarom terug naar het **WOORD 1** om haar excuses aan te bieden. Ze nam Gust mee en versgemalen granen, en brood dat ze gebakken hadden, en een paar flessen zelf gebrouwen bier. Maar het vrouwke wilde van dat

alles niets weten. Tot driemaal toe ging de molenaarsvrouw bij haar op bezoek, tot ze uiteindelijk heel geheimzinning zei: "Als uw baby bij volle maan het luiden van de verzonken kapel hoort, om klokslag twaalf uur, dan zal hij stoppen met schreien."

Illustratie Sanne Verstraelen voor collectief MOOS

De molenaarsvrouw vertelde dit opgewonden tegen haar man, want ze kenden een legende over een verzonken kapel bij het moeras van het Bogaertsen Wiel. Maar haar man geloofde het **WOORD 1** niet en vond het geen goed idee om met hun kleine kind in het midden van de nacht naar een moeras te trekken, en al zeker niet bij volle maan. Wie weet wat er allemaal kon gebeuren! Zijn vrouw was echter vastbesloten en trok stiekem toch naar dat moeras, langs de rivier Aa. Omdat de volle maan haar weg goed verlichtte, geraakte ze veilig en op tijd bij het moeras. Ze had Gust in een bundel met warme dekens gewikkeld en droeg hem op haar rug.

Bij het moeras aangekomen, ging ze met haar kind op schoot op een lange **WOORD 3** zitten en wachtte op het luiden van de kapelklok. Ze was niet bang want de velden rondom werden goed verlicht door de maan en ze zag hoe de vleermuizen

met elkaar speelden hoog in de lucht. Vlakbij, op een tak van een grote boom, kwam een **WOORD 4** zitten die haar doordringend aankeek. Plots hoorde de vrouw het luiden van een klok. Het leek van heel ver te komen, maar ze zag hoe het water van het moeras trilde, en wist dat het de kapel was die erin verzonken lag. Het was dus middernacht, en kleine Gust begon ook weer te huilen. De vrouw hoopte dat het snel zou stoppen, want dat had het **WOORD 1** toch beloofd. Maar Gust hield niet op, en begon zelfs nog harder te huilen dan gewoonlijk, toen zich boven het moeras de omtrek van een paar op hol geslagen paarden begon af te tekenen. Ze waren zwart als de nacht en in hun ogen brandde een roodgloeiend vuur. Hun voorpoten stampten hoog in de lucht en ze hinnikten heel luid. Achter hen was een koets aangespannen die in vuur en vlam stond. De molenaarsvrouw wist niet wat gedaan en probeerde zich achter de **WOORD 3** te verbergen. Ze kon haar ogen niet geloven en haar hart bonsde van schrik. Ze hoopte dat het een nare droom was, en begon stilletjes een gebedje te prevelen. En terwijl ze daar zat, zag ze hoe er plots een dichte mist verscheen boven de Aa en hoe die zich langzaam verspreidde over de oevers van het moeras rondom. Binnen de kortste keren kon ze geen hand meer voor ogen zien en werd het ook heel koud. Gelukkig verdwenen de briesende paarden en de **WOORD 5** ook uit het zicht en kon ze horen hoe die de andere kant op galoppeerden. Opgelucht snakte ze naar adem en begon stilletjes te huilen, samen met haar kind. Wat had ze toch gedaan?! Nu kon ze zelfs niet meer naar huis gaan want ze kon geen steek zien!

Maar toen gebeurde nog het meest bizarre van de hele avond: de slierten mist begonnen te veranderen in vrouwelijke gedaantes die stilletjes op haar af kwamen gestapt. Ze dacht dat ze aan het hallucineren was en bleef haar kind heel stevig tegen zich aan klemmen. Toen de vrouwen dichterbij kwamen, herkende ze hen: het waren de IJle Prijen! Natuurlijk had ze al gehoord van deze mysterieuze vrouwenspoken, maar ze had altijd gedacht dat zij maar een verzinsel waren van enkele gekken in het dorp. Nu wist ze niet of ze die IJle Prijen te vrezen had of niet. Ze hadden immers de op hol geslagen **WOORD 5** weggejaagd en haar gered van de briesende paarden?

In een kringetje bleven de vrouwtjes rond de molenaarsvrouw staan en ze bekeken haar en haar kind terwijl ze zachtjes met elkaar praatten in een taaltje dat zij niet kon verstaan. Plotseling kwamen

twee van de Prijen naar haar toe en gebaarden dat ze op moest staan en met hen mee moest komen. Hoewel de molenaarsvrouw nog steeds verstijfd was van schrik, stond ze op en liet zich gewillig mee leiden. Wanneer ze later teruggacht aan die nacht, kon ze zich niet herinneren welke weg ze genomen hadden en of ze door het dorp waren gewandeld of niet, maar bij het aanbreken van het **WOORD 6** waren ze aangekomen bij de **WOORD 7** van de Hoogeindse Bergen.

Daar verspreidden de Prijen zich en begonnen in de aarde te wroeten. Het leek wel of ze dingen aan het verstoppertje waren, maar de molenaarsvrouw was te moe om het goed te zien. Gust was ook weer beginnen huilen en ze probeerde hem te kalmeren. De Prij die haar bij de arm had genomen troonde haar nu mee naar één van de **WOORD 7**, waaruit ze een grote kist opdiepte. Ze gebaarde naar het kind, trok een diepe frons in haar voorhoofd, en haalde een kleine **WOORD 8** boven. De molenaarsvrouw kon niet zien wat het was, maar toen de Prij het opendraaide, rook ze de zoete geur van wilde bramen en een snuif krachtige alcohol. Het was bramenjenever. Daarna ging de Prij een eindje verderop iets uit het gras halen: een bos prachtige orchideeën. Ze lachte en legde de bloemen één voor één rond de nek van het kind. Toen doopte ze haar vinger in de bramenjenever en liet het kind aan haar vinger zuigen. Die stopte met huilen. Daarop begon de Prij nog harder te lachen. Ze gaf het flesje aan de vrouw en ging naar haar vriendinnen-Prijen.

De molenaarsvrouw was te verbaasd om nog iets te zeggen en ging snel op weg naar huis. Ze was zo gelukkig toen ze thuis was en haar man in de armen kon sluiten. En Gust had de hele weg naar huis niet gehuild. Vanaf toen huilde hij 's nachts nog wel eens maar niet meer iedere nacht, en als het echt te erg werd, dan gebruikte de molenaarsvrouw stiekem de kleine **WOORD 8** bramenjenever om hem te kalmeren.

